

අද්‍යයන සිංහල පුවත්පත් බස පිළිබඳ විමසීමක්

නිස්ස විරසේකර

වාචනා මාධ්‍යයෙන් කරන සන්නිවේදන විධි, ක්‍රමෝපායයන් වෙනස් වුව ද අවසාන වශයෙන් එය භාෂාව මාධ්‍ය කොට පවතින්නක් බව පිළිගත යුතුව ඇත.¹ විවිධ වූ විද්‍යුත් සන්නිවේදන සංකේතවලින් සමුපේක දාරණාවක් අරමුණු කරන ජනතාව වෙත ලබා දෙන්නේ ඔවුන්ට සමීපතම භාෂාවෙනි.

නූතන සන්නිවේදන සංකල්ප අනුව ග්‍රාහකයාගේ බැහැවර බස පමණක් නොව ඔහුගේ විඥානයට පාදක වන සංස්කෘතිය කෙරෙහි සන්නිවේදන විද්‍යාඥයෝ අවධානය යොමු කරති.² විද්‍යුත් තාක්ෂණයෙන් ශීඝ්‍ර වූ තොරතුරු සම්පාදනය ඔස්සේ නූතන පුවත්පතට හිමි තැන පිළිබඳ කුකුසක් පහළ වුව ද වත්මන් ලෝකයේ දිනකට විකිණෙන තිස්හය කෝටියකට අධික පුවත්පත් සංඛ්‍යාව³ තුළින් පැහැදිලි වන්නේ පුවත්පතට ආවේනික වූ ගති ලක්ෂණ හේතුවෙන් එහි පැවැත්ම තවදුරටත් තහවුරු වන බව ය. විද්‍යුත් මාධ්‍යය කෙරෙහි කාලය හා අවකාශයේ සීමාවන් බලපාන අතර එය තවත් අතකින් කාර්ය බහුල ග්‍රාහකයාගේ මාධ්‍ය වරණයන් හමුවේ නම්‍යශීලී බවක් නොපෙන්වයි.

පුවත්පතට ආවේනික වූ ගති ලක්ෂණ නිසා ඉහත කී බාධක එය කෙරෙහි බලපාන්නේ අල්ප වශයෙනි. එසේම නූතන ලෝකයේ පුවත්පත එකිනෙක ජන කාණ්ඩායම්වල සංස්කෘතිකාංගයක් ලෙසින් පිළිගැනෙන තරමට ම එහි පැවැත්ම ස්ථාවර වී ඇත.

මෙහිසා ම පුවත්පත් නිෂ්පාදනය කර්මාන්තයක් වශයෙන් ශීඝ්‍රව දියුණු වේගෙන යන අතර පුවත්පත් නිර්මාණය කලාවක් වශයෙන් විවිධ හැඩතල උකහා ගනිමින් ඉදිරියට යයි. පුවත්පතක ආකෘතිමය අංශය මෙන්ම ගුණාත්මක පක්ෂයහි ද සවීය මුහුණුවරක් තිබිය යුතු ය.

එය වෙනත් අයුරකින් සඳහන් කළොත් සෑම පුවත්පතකට ම ආවේනික වූ පෞරුෂයක් තිබිය යුතු ය. කලාත්මක හා ගුණාත්මක පෝෂණයෙන් ගොඩ නැගෙන මේ පෞරුෂය උදෙසා ආකෘතිය හා භාෂාවෙන් ලැබෙන පිටුවහල බොහෝ ය. ග්‍රාහක ආකර්ශනය දිනාගැනීම, ජනප්‍රියතාවට පත්වීම, ජනතා විශ්වාසය දිනා ගැනීම හා ජනමතය ගොඩනැගීමේ බලපෑම් සාධකයක්වීමට පුවත්පතකට උපකාර වන්නේ ඔවුන් විසින් මනාව ගොඩනගා ගන්නා පෞරුෂයයි.

මෙහි දී අපගේ අවධානය යොමුවන්නේ පුවත්පතක භාෂාව ඒ සඳහා උපයෝගිවන ආකාරය පිළිබඳව ය. ප්‍රචාරක, විශේෂාංග, කතුවැකිය, තීරුලිපි, ජන ආකල්ප ප්‍රකාශන, ආදිය සහිතව පුවත්පත්වල මෙන්ම, දිනපතා පුවත්පත්වල ද දක්නට ඇත. තත් විවිධාංග සමුච්චයෙන්

මනාව සංවිධිත වූ ප්‍රවෘත්ති පත්‍රයකින් පාඨකයාට විනෝදය, දැනුම සහ අවබෝධය ලැබේ. එසේම පුවත්පතක පළවෙන එක ලිපියකින් වුව ද ඉහතකී ලක්ෂණ පිළිබිඹු වන්නේ නම් එය ලේඛකයාගේ දක්ෂතාව පෙන්නුම් කරන්නකි. ඉහතකී ලක්ෂණ ඉටුකර ගැනීම සඳහා බොහෝ සෙයින් භාෂාව උපයෝගීවන බව සඳහන් කළ හැකි ය.⁴

පුවත්පතක සංයුතිය වන උක්ත විවිධාංග රචනා කිරීමේ දී එකිනෙකට වෙනස් වූ ආකෘතියක් ද, විවිධ භාෂා ප්‍රස්තර ද යොදා ගන්නා බව පෙනේ. එක්දහස් නවසිය හතළිස් ගනන්වල අගභාගයේ දී ඇමෙරිකාවේ ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර පිළිබඳ කරන ලද සමීක්ෂණයකින් හෙළිවූයේ පුවත්පතක බස පාඨක ජනතාවට ගැලපෙන පරිදි සැකසිය යුතු බව ය. භයවන පංතියේ සිසුවෙකුගේ කියවීමේ මට්ටම මේ සඳහා යෝග්‍ය බව එවකට පිළිගැනුණි.⁵ එසේ වුව ද එවකට කරන ලද බොහෝ සමීක්ෂණවලින් හෙළිවී තිබුණේ පුවත්පත් භාෂාව දොළොස්වන පංතියෙන් ඉහළ අයට ගැලපෙන පරිදි ඇති බව ය.⁶ පුවත්පත් බොහොමයක කතුවැකි ලියවී තිබුණේ තේරුම් ගැනීමට අපහසු පරිද්දෙනි. එසේම අනෙකුත් පුවත් හා සලකා බැලීමේ දී ජාත්‍යන්තර පුවත් කියවීම වඩාත් අපහසු විය.

පාසැල් වියේ සිටින පාඨකයන්ට වචන 6-8 පමණ යොදා ඇති වාක්‍ය පහසුවෙන් අවබෝධ කර ගත හැකි බවත්, වචන තිහක පමණ වැකියක් අවබෝධ කර ගැනීමට හැකියාව ලැබුණේ පාඨකයන්ගෙන් 47% කට බවත් මෙම සමීක්ෂණවල දී පෙනී ගිය කරුණක් විය. එනිසා, වචන විස්සක පමණ, මධ්‍යස්ථ දීර්ඝ බවකින් යුතු වැකි පුවත්පතකට ඉතා යෝග්‍ය බව ඔවුන්ගේ පිළිගැනීම විය.

1984 දී පුවත්පත් භාෂා රීතිය ගැන හැදෑරූ 'ස්මිත්' භාෂා රීති කූතක් වර්ගකර දැක්වීය. ඒවා,

- * දීර්ඝ ශෛලිය,
- * අනුප්‍රාසය සහිත ගාඨ ශෛලිය, සහ
- * සම්භාව්‍ය ශෛලිය යනුවෙන් ඔහු හැඳින්වීය.

දීර්ඝ ශෛලිය ඔහු හඳුන්වා දී තිබුණේ වචනවල හා වාක්‍යවල දිග ප්‍රමාණය සැලකිල්ලට ගනිමිණි. එසේම විවිධ අනුප්‍රාස සහිත දුරවබෝධ වචන යොදා තිබීම සැලකිල්ලට ගෙන අනුප්‍රාස සහිත ගාඨ ශෛලිය යනුවෙන් නම්කර ඇත.

පොදු ව්‍යවහාරයේ නොමැති, ජේක ව්‍යවහාරයේ ඇති වචන සහිත වැකිවලින් යුක්ත බස සම්භාව්‍ය ශෛලිය වශයෙන් දක්වා ඇත. මේ භාෂා විධි අපේ අද්‍යයන පුවත්පත්වල විවිධ රචනා සඳහා යොදා ගන්නා ආකාරය දැනිය හැකි ය. පහත සඳහන් වාක්‍ය කණ්ඩය දීර්ඝ ශෛලියට නිදසුන් සපයයි.

...ආගමික උන්මාදය මුසුවු අන්තවාදී ජාතිකයන්ගේ තිඹිරි ගෙය තුළ උපත ලැබීමෙන්, සිය බහුජන පදනම ගොඩනගා ගැනීමේ දී අන්තවාදී ආවේගයනට නතු වීමෙන් කළු පැල්ලම් බී.ජේ.පී.ගේ ඉතිහාසය තුළ නොඅඩුව දක්නට තිබීම නිසා එහි නායකයන්ගේ ආණ්ඩුවක් පිහිටුවීමට ඉන්දියාවේ අනාගමික දේශපාලන සංස්කෘතිය හා රාජ්‍ය පරිපාටිය වැනසී යාමට හේතුවක් වනු ඇතැයි සාධාරණවූ බියක්ද හටගෙන තිබුණි.⁷

ඉහත සඳහන් වැකිය වචන පණහකට ආසන්න සංඛාවකින් සමන්විතව ඇත. මේ දීර්ඝ ශෛලිය හැරුණු කල අනුප්‍රාසය සහිත ගාඪ ශෛලිය ද ඇතැම්විට ලේඛකයාගේ වාගාඩම්බරය සහ පාණ්ඩිත්‍ය පෙන්වීම සඳහා යොදා ගත්තකැයි හැගේ. ඇතැම්විට මෙය අපේ චිරන්තන සාහිත්‍ය සම්ප්‍රදායෙන් උරුම වූවක් වශයෙන් ද සැලකිය හැකිය.⁸ 'ස්මිත්' විසින් පොදු නොවන වදන් සහිත භාෂා රීතිය යනුවෙන් දක්වන්නට යෙදුණු සම්භාව්‍ය 'භාෂා රීතිය බොහෝවිට යෙදෙන්නේ ශාස්ත්‍රීය හා කලාව පිළිබඳ ලේඛනයන් සඳහා ය. ශාස්ත්‍රීය සංවාද, සාහිත්‍යය හා කලා විවේචන ආදියේ දී මේ ලක්ෂණ දැකිය හැකි ය.

එසේ වුව ද සරල බස් වහරක් සහිත සරල ශෛලියක් ද, නිර්මාණාත්මක ලක්ෂණ සහිත නිර්මාණාත්මක බස් වහරක් ද අප පුවත්පත්වල දක්නට ඇත. විශේෂයෙන් ප්‍රවෘත්තිවල දී සරල බස ද තීරු ලිපි වැනි නිර්මාණ විශේෂාංග සඳහා නිර්මාණාත්මක ශෛලිය ද යොදා ගන්නා බව දක්නට ඇත.⁹ ඇමරිකාවේ පුවත්පත් බස පිළිබඳ කෙටි ඇති සමීක්ෂණයකින් පසු ඉහතින් දක්වන ලද භාෂා රීතීන්ට අමතරව තවත් භාෂා රීති කිහිපයක් දක්වා ඇත.¹⁰

විචිත්‍ර හා ආසන්න රීතිය

මේ රීතිය අනුව ලියන ලද ලේඛකයන්ගේ ලිපිවල අනුප්‍රාස ලක්ෂණ සහිත සුගම බස් වහරක් දක්නට ඇත. එසේම ස්වරණය හා විරාම ලක්ෂණ (! : .) යොදාගැනීම ද බහුලව සිදු වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ අද්‍යතන සිංහල පුවත්පත්වල විචිත්‍ර වාර්තාකරණයේ දී හෝ වර්ණාත්මකව යම් සිද්ධියක් වාර්තා කිරීමේ දී නිර්මාණශීලී ලේඛකයන් විසින් මේ රීතිය අනුගමනය කරන බව දක්නට ඇත. මේ රචනා බොහෝවිට මුල් පිටුවේ පළවන අතර ලා පැහැයක් ගන්වා හෝ කොටුකර දක්වා තීරු දෙකක හෝ තුනක කෙටි රචනාවක් ලෙස ඉදිරිපත් කරනු දක්නට ඇත. පොදු වටිනාකමක් ඇති සිද්ධියක් හැඟීම දනවන අයුරින්, විචිත්‍ර ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා උපමා රූපක සහ වක්‍රෝක්ති සහිත නිර්මාණාත්මක බස් වහරක් යොදා ගැනෙන මෙම විචිත්‍ර රීතිය සමහර විට ගද්‍ය කාව්‍ය ලක්ෂණ වහනය කරන්නක් වශයෙන් පෙනී යයි.

ස්වාධීනත්වයෙන් අඩු න්‍යායාත්මක හා බුද්ධිමය රීතිය

මෙහි ප්‍රධාන ලක්ෂණය වන්නේ වාක්‍යයක වැඩි වචන ප්‍රමාණයක් යෙදී තිබීම ය. එසේම ශාස්ත්‍රීය හෝ දේශපාලන න්‍යාය සංවාද, කලා විමර්ශන, විවේචන ආදියෙහි දී මේ රීතිය අනුගමනය කරන බව දක්නට ඇත. ලේඛකයා අදහස් පමණක් නොව වචන ද වෙනත් අයගෙන් ණයට ගැනීම මෙහි දී කරන්නේ අභිමානයෙන් යුතුව ය. මෙවැනි ලේඛන රීති පිළිබඳ ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් නොවන තාක් කල් එය අපේ පුවත්පත්වල දිගමට ම පවතින රීතියක් වනු නොඅනුමාන ය. එයට උදාහරණ වශයෙන් පහත සඳහන් වාක්‍ය කණ්ඩ උපුටා දැක්විය හැකි ය.

නිව්ටෝනිය භෞතිකයෙහි වූ නියති වාදයෙන් උදම් වූ ලප්ලාස් වරක් ප්‍රකාශ කළේ දෙවියන් වහන්සේ ලෝකය මැවූ අවස්ථාවේ ග්‍රහ මණ්ඩලයෙහි හා අනෙකුත් වස්තුවල පිහිටීම් ප්‍රවේගය ආදී ගුණ දන්නේ නම් වෙනත් ඕනෑම අවස්ථාවක ඒ සියලු වස්තුවල එම ගුණ නිශ්චිතවම එනම් සියයට සියයක සම්භාවිතා සහිතව දැනගත හැකි බවය.¹¹ තවද මේ වැහැප්තාවෝ මෙකී අර්ථ ලිය පෙරටු කොට, පේකර, පෙරට එවා, පාවමින් තෙක විකට, වැකිටි වැකි, කිලිටි වැකි, කොර වැකි, නොණ්ඩි වැකි, විල්ගම්මුල මාහිමියන්ගේ වැකි සිහි ගන්වන අග මුල නැති වැකි, කුරුටු ගාවා නොමඳ පෙර සිටම ඉටු නොපටු, මටසිලිටි මහරු සරු, සිහළ බස් කරඵවෙහි පහරවා කෙලෙසලා, සුපායක මොළවලට, අනිත් අතිදරුණු රුදු අයුරු ඉල්ලම් කුරු, එහඩු පොත් කබල් ගෙන, නිතර මප වඩමින්, පුරප්පට්ටුත් ගසා, නාග සලනුන් වයා, අගුටු මිට්ටන් ලවා වද වැනුම් වනවමින් නොයෙක තැන, කරවමින් පාරට්ටු, දොරට වඩවා බැනින්, රට පුරා පතුරුවා...¹²

සංකීර්ණ ආවේගජනක රීතිය

ක්‍රියා විශේෂණ හා නාම විශේෂණ, බහුලව යොදා ගනිමින්, වඩාත් හැඟීම්බර වචන යොදා ගනිමින් නිර්මාණය කරන රචනාවල මේ රීතිය දැකිය හැකි ය. මෙහි දී ස්ත්‍රීන් පුරුෂයන්ට වඩා හැඟීම්බර වචන යොදා ගන්නා බව කිය වේ. මානුෂීය ගුණයෙන් යුතු (Human interest) කතාවල දී මේ රීතිය බොහෝවිට යොදා ගැනේ. එසේම සෞන්දර්ය වර්ණනා, තරගකාරී හෝ උද්වේගකාරී අවස්ථා නිරූපණ ආදියේ දී තත් රීතිය යොදා ගැනේ.

අප රටේ සතිඅන්ත පුවත්පත්වල දක්නට ඇති මානුෂීය ගුණයෙන් යුතු බොහෝ කතාවල දී මේ රීතිය අනුගමනය කරන බව පෙනේ. එසේ වුව ද අවස්ථා නිරූපණය සඳහා අයේ පැරණි සම්භාව්‍ය සාහිත්‍ය කරුවෝ ද මෙවැනි භාෂා රීති අනුගමනය කර ඇත.¹³ තව පුවත්පත් කලාවේ දී ද (New Journalism) බොහෝ විට මේ රීතිය යොදා ගන්නා බව පෙනේ.¹⁴

ප්‍රායෝගික ලක්ෂණ සහිත හා හීන බුද්ධිමය ලක්ෂණ සහිත රීතිය

වත්මන් සිංහල පුවත්පත්වල මේ රීතිය ඉතා සුලබව දක්නට ඇති අතර ප්‍රවෘත්ති ලිවීමේ දී මෙය විශේෂයෙන් භාවිත කෙරේ. කියවීමේ ශක්‍යතාවෙන් යුතු පණිවිඩ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා මෙවැනි බස් වහරක් යොදාගත යුතු බවට මතයක් පැවතීම එයට හේතුවකි. මේ රීතිය වර්තමානයේ අප පුවත්පත්වල නව පුවණතාවක් බවට පත්ව ඇත. භාෂා හා වාක් සම්ප්‍රදායයන් නොතකා හැරීම ඉතා ශීඝ්‍රව මේ මගින් සිදුවී ඇත. පොදු ජන සම්මතයේ හෝ සම්ප්‍රදායේ නොයෙදෙන ඇතැම් පරිමිත භාෂා ලක්ෂණ සහිත වචන මෙම ලේඛනවල දී බහුලව ම දක්නට ඇත.¹⁵

සංස්කෘතිය හා භාෂාව පෝෂණය කරන උපකරණයක් වශයෙන් පුවත්පතට තිබූ තැන ගිලිහී යාමට මේ රීතිය උපයෝගී වන බව දක්නට ඇත. මෙහි අතුරු වර්ධනීය අවස්ථාවක් වශයෙන් සිරස්තල දීර්ඝවීම ද, සිරස්තලයෙන් පුවතේ ඇති වැදගත් දේ විස්තරවීම ද සිදු වේ. සංවිධිත ස්වරූපයට වඩා සෘජු භාෂා ස්වරූපයක් ගැනීම මෙවැනි ලේඛනවල දක්නට ඇති ලක්ෂණයකි.

තව ද එවැනි පුවත් පුවත්පත් වහරට අනුව නම්කරන ලද විශේෂාංග තීරුවකට ඇතුළු කිරීමට ද අප පුවත්පත් පෙළඹී ඇති සැටියක් දක්නට ඇත. එහෙත් මෙහෙත්, දෙයියෝ සාක්කි, පියසු වැටෙන සඳ, මදැ කොළා ආදී වශයෙන් නම් කරන ලද විශේෂාංගයන් යටතේ මෙවැනි පුවත් පළකිරීම සිදු වේ. සමහර විටක වෙමැනි වාරතා දැක්වීමේ දී කතා ශරීරයට සමාන ඉඩ ප්‍රමාණයක් සිරස්තලයට වැයවන බව පෙනේ. එසේ නැතහොත් පුවත්ට වැයවන සම්පූර්ණ ඉඩ ප්‍රමාණයෙන් තුනෙන් එකක් පමණ සිරස්තලයට යොදාගන්නා බව පෙනේ. එවැනි සිරස්තල තුනක් පහත වේ.

මේවායේ විශේෂ ලක්ෂණය වන්නේ සිරස්තලයේ ප්‍රමාණය අනුව ප්‍රවෘත්තිය කුඩා වීම ය. සමහර විටෙක සිරස්තලයට වැයවන ඉඩ ප්‍රමාණය ප්‍රවෘත්තියට වැයවන ඉඩ ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි වේ.

දළ දෙකක් ඇතිව බරමදවීපයේ උපන් පවිත්ත වත් සද්දන්තයෙක් වෙඩි කාගෙන මිහිකත සිපගනි

සිදු අවර්ණිත වැනවි සිංදු සංගීතයක් කවරට සංගීතයක් කෙරෙයි. ඒවා කලා කලාවක් ලෙසට සිටි යනාදියට රකා දැක්වන වැඩි විටකට වඩා සාමාන්‍ය වූවා පමණ පමණ කෙරෙන සිටි සිංදු සංගීතය වැඩි අවස්ථාවන්හිදී ඒවා අවස්ථාවන්හිදී ඒවා

● නිස් පහතගේ අලි රංචුවේ එකම ඇතා

● අවසන් මොහොත දක්වා අලි හතර දෙනකු ඇතාට තනි රැකලා

ඇතා රංචුවක් නොදක්වා

කුවේවි සිට ආ කත 'නියමෙට' රචවා
වන්දියටත් විදු 'ගුවන් හටයා' පනී
රැවටිලලේ තරම වැටහුණේ අවන්හලේ තනිකළාමයි

වාස්තවික සාධක ඔස්සේ වර්ධනය වූ මේ පුවණතාව ප්‍රවීණ මාධ්‍යවේදීන්ගේ සහ සන්නිවේදන විද්‍යාර්ථීන්ගේ අවධානයට ලක්විය යුක්තකි. නූතන කාර්ය බහුල පාඨකයාගේ ක්ෂණික අවධානය හා වැටහීමට ලක්වන දෘෂ්ටිගෝචර ශෛලියක් මේවායින් වහනයවූ ද එවැනි කාර්යයකට වැයවන ඉඩ ප්‍රමාණයෙහි ආර්ථික වටිනාකම සලකා බැලීමේ දී ගැටලු මතු වේ.¹⁶ නූතන වානිජ ලෝකයේ දැන්වීම් කලාව හා ප්‍රචාරණය ද සමාජ අවශ්‍යතාවක් ලෙස ඇගයීමකට ලක් වේ.¹⁷

එනිසා පිරිමැසුම් සහිත භාෂාවක් යොදා ගැනීම ද පුවත්පත් කලාවේදීත් විසින් කළයුතු බවට අවධාරණය වී ඇත. මේ තත්ත්වයට මුහුණ දීම සඳහා කෙටියෙන් සරලව ලිවීමේ ක්‍රමය හඳුන්වා දී ඇත. **Keep it short and simple** යන්න කෙටිකර දක්වමින් **Kiss and tell** යන්න පුවත්පත් කලාවේදීන්ගේ ආදර්ශ වැකිය විය යුතු බව දක්වා ඇත.¹⁸

මේ සියලු භාෂා රීතිවලට වඩා වැදගත් වන්නේ පෞද්ගලික ස්වාධීන රීතිය නැතහොත් ආවේණික භාෂා රීතියයි. රත්නර හා බර්ගුන්ට් (Raffner and Burgoon) අනුව අධ්‍යාපනයෙන් හික්මවන ලද රීතිවලට වඩා මෙය වැදගත් වේ. වයස් මට්ටම, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය, හා පෞද්ගලිකත්වය ලේඛන ශෛලියට වඩාත් විරස්ථායී බලපෑමක් ඇති කරන බව ඔවුහු පෙන්වා දෙති.

නිර්මාණශීලී හැකියාව, ඇසුපිරු තැන් ඇති බව හා පුහුණුව එවැනි ලේඛකයන් බිහි කිරීමට පදනමක් වනු ඇත. මේ අංගත්‍රය එකතු කළ පුවත්පත් කලාවේදීන්ගෙන් යුතු පුවත්පතක් ජනතාව අතර රැඳවීමට සුලබ නොවටිනා උපක්‍රම භාවිත කළයුතු නොවේ. එවැනි පුවත්පත් ලේඛකයන්ට පමණක් නොව පාඨකයන්ට ද අහරණයක් වනු නිසැක ය.

සටහන්

01. ධර්මදාස, කේ. එන්. ඕ., භාෂාවේ සම්භවය හා සංස්කෘතික මුහුණුවර, වතුර මුද්‍රණ ශිල්පියෝ සහ ප්‍රකාශකයෝ, 142, අවිස්සාවේල්ල පාර, වැල්ලම්පිටිය, 1989, 13 පිටුව.
02. Gandhi, Ved Praksh, *Media and Communication Today*, 1995, pp. 16, 17.
03. Puri, G.K., *Journalism*, p. 19.
04. සුනන්ද මහේන්ද්‍ර, සන්නිවේදන විචාර ප්‍රතිචාර, 94 පිටුව.
05. Geral, Stone, *Examining Newspapers*, p. 48.
06. Geral, Stone, *Examining Newspapers*, p. 48.
07. සිඵම්ණ, ලේක්හවුස්, කොළඹ, 1, 1998, මාර්තු, 29.
08. සන්සරණ, පුංචිබණ්ඩාර, සිංහල සාහිත්‍ය වංශය, ප්‍රථම මුද්‍රණය, ලේක්හවුස් මුද්‍රණාලය, කොළඹ, 1961, 105 පිටුව.
09. නිමල් ශාන්ත, කිත්සිරි, සිංහල පුවත්පත්කීරු ලිපියේ විකාශය හා සන්නිවේදනය, ප්‍රථම මුද්‍රණය, ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ, 675 මරදාන පාර, කොළඹ, 1993, 53 පිටුව.
10. Geral, Stone, *Newspapers*.
11. දිවයින ඉරිදා සංග්‍රහය, සී. උපාලි පුවත්පත් සමාගම, 223, බ්‍රිමුන්ඩල් පාර, කොළඹ, 1998, නොවැම්බර් 22, 9 පිටුව.
12. දිවයින ඉරිදා සංග්‍රහය, 1998 නොවැම්බර් 29, 14 පිටුව.
13. බුත්සරණ.
14. Wolf, Tom, *New Journalism*, 1990.
15. ලංකාදීප . විජය නිවස, හුණුපිටිය පාර, කොළඹ, 1998 සැප්තැම්බර්, 22.
16. Keeble, Richard, *The Newspapers Handbook* First Published, London and New York, 1994, p. 88.
17. Stansfield, Richard, H., *Advertising Manager's Handbook*, First Reprint, 1993, p. 62.
18. Ibid, p. 86.